

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻԶ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամում համաշխարհային բանկի կողմից Հայաստանի Հանրապետությանը տրամադրված դրամաշնորհային միջոցների և դրանց շրջանակներում պետական բյուջեի միջոցների օգտագործման <<էներգախնայողության>> և <<Երկրաջերմային էներգիայի>> ծրագրերի նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ Հայաստանի Հանրապետության վերահսկիչ պալատի 2015 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 8-րդ կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2015 թվականի մարտի 2-ի թիվ 5/1 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամում համաշխարհային բանկի կողմից Հայաստանի Հանրապետությանը տրամադրված դրամաշնորհային միջոցների և դրանց շրջանակներում պետական բյուջեի միջոցների օգտագործման՝ <<էներգախնայողության>> և <<Երկրաջերմային էներգիայի>> ծրագրերի նկատմամբ վերահսկողության իրականացում:

Վերահսկողության առարկան՝ ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամում համաշխարհային բանկի կողմից Հայաստանի Հանրապետությանը տրամադրված դրամաշնորհային միջոցների և դրանց շրջանակներում պետական բյուջեի միջոցների

օգտագործման՝ <<Էներգախնայողության>> և <<Երկրաջերմային էներգիայի>> ծրագրերի համապատասխանությունը ոլորտը կանոնակարգող ՀՀ օրենսդրությանը:

Վերահսկողության օբյեկտ՝ ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամ:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 2015թ. մարտի 2-ից մինչև 2015թ. դեկտեմբերի 31-ը:

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակահատվածը՝ ծրագրի սկզբից մինչև վերահսկողության կատարման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման և վերլուծության ձևով: Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են դիտարկման արդյունքում ստացված տվյալները, կատարվել է տվյալների համադրում և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության արդյունքները՝

Էներգախնայողության ծրագիր

Էներգախնայողության ծրագիրն ուղղված է սոցիալական և հանրային նշանակության օբյեկտների պետական հատվածում խոչընդոտների վերացման միջոցով էներգիայի սպառման կրճատմանը: Ծրագիրն իրականացնում է Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամը (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) համաձայն Հայաստանի Հանրապետության և Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի (Համաշխարհային բանկ) միջև 20.04.2012թ. կնքված դրամաշնորհի համաձայնագրի, որտեղ Հայաստանի Հանրապետությունը հանդես է գալիս որպես դրամաշնորհի ստացող, իսկ Հիմնադրամը՝ որպես գլոբալ էկոլոգիական ֆոնդի իրականացնող գործակալություն: Համաձայնագրով նախատեսված ծրագրին ուղղվող դրամաշնորհը կազմում է 1,820.0 հազ.ԱՄՆ դոլար, որը 11.07.2012թ. էներգախնայողության ծրագրի համար գլոբալ բնապահպանական միջոցառումների դրամաշնորհային միջոցներից դրամաշնորհի տրամադրման համար կնքված լրացուցիչ համաձայնագրով ՀՀ ֆինանսների նախարարության միջոցով ուղղվել է Հիմնադրամին: Հիմնադրամի կողմից ստացված

դրամաշնորհը նախատեսված է օգտագործել բացառապես ծրագրի նպատակների իրականացման համար: Ծրագիրը բաղկացած է երկու մասից՝

1. Էներգախնայողության ոլորտում ներդրումներ (**Մաս Ա**)՝700.0հազ. ԱՄՆ դոլար - Հանրային օբյեկտների էներգախնայողական ներդրումների ֆինանսավորում, որն իրականացվում է էներգետիկ ծառայությունների մատուցման համաձայնագրեր կնքելով համապատասխան շահառուների հետ, որոնք բավարարում են սահմանված չափանիշներին:

2. Ապրանքներ, խորհրդատվական ծառայություններ և գործառնական ծախսեր (**Մաս Բ**) 1,120.0հազ. ԱՄՆ դոլար - Տեխնիկական օժանդակություն, որն ուղղված է իրականացնող մարմնի կարողությունների հզորացմանը, մասնակից գործընկերների էներգախնայողության ոլորտում գիտելիքների բացերի լրացմանը, ծրագրի ֆինանսավորման պահանջարկի ավելացմանը, քաղաքականության մշակման աջակցությանը, ծրագրի կառավարմանը և այլնին:

30.09.2015 թվականի դրությամբ ծրագրի իրականացման նպատակով կնքվել է 46 պայմանագիր, այդ թվում՝ 2 պայմանագիր ապրանքների ձեռքբերման մասով, 26 պայմանագիր՝ խորհրդատվական բնույթի և 18 պայմանագիր՝ էներգախնայողության միջոցառումների իրականացման համար: Ընդամենը փաստացի վճարումները կազմել են 846,553.3հազ. դրամ, որից 571,763.0հազ. դրամը դրամաշնորհի գումարն է, 84,049.8հազ. դրամը՝ ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորումը, իսկ 190,740.4հազ.դրամը՝ Հիմնադրամի շրջանառու ֆոնդի (սեփական միջոցներ) հաշվին կատարված վճարումները:

Էներգախնայողության միջոցառումների ցանկից ընտրանքային մեթոդով դիտարկվել են թվով 10 օբյեկտներ: Դիտարկման արդյունքում պարզ դարձավ, որ աշխատանքների գերակշիռ մասը դռների և պատուհանների փոխարինման աշխատանքներ են: Գների վերլուծության արդյունքում պարզվեց, որ դրանց միավոր գները համապատասխանում են շուկայականին, նույնիսկ ավելի ցածր են:

Վերահսկողությամբ պարզվեց.

16.02.2012 թվականի ՀՀ կառավարության թիվ 174-Ն որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամի կողմից էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ֆինանսավորման ծրագրի» 3-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ հիմնադրամն իրականացնում է էներգախնայողության նպատակով ներդրումներ, ինչպես նաև՝ դրանց համար անհրաժեշտ էներգետիկ ուսումնասիրություններ, նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման աշխատանքներ, որոնց դիմաց շահառուն տարաժամկետ վճարմամբ վերադարձնում է ամբողջ ծառայությունների արժեքը: Հիմնադրամը թույլատրելի շահառուին մատուցված ծառայություններին ավելացնում է 10 տոկոս՝ հետագա մոնիթորինգի և տարաժամկետ վճարումների կառավարման նպատակով: Ժամկետը կազմում է մինչև 10 տարի: Շահառուի կողմից համաֆինանսավորումը կազմում է 10 տոկոս:

Վերահսկողության արդյունքում պարզվեց, որ շահառուների հետ կնքված պայմանագրերի շրջանակներում շահառուների կողմից համատարած համաֆինանսավորում չի իրականացվել:

Երկրաջերմային ծրագիր

Երկրաջերմային ծրագրի նպատակն է գնահատել առավել բարձր երկրաջերմային ներուժ ունեցող երկրաջերմային տեղամասի հետազոտական հորատման իրագործելիությունը:

Ծրագրի արդյունավետության հիմնական ցուցանիշը հետազոտական հորատանցք հորատելու կամ չհորատելու որոշումն է՝ կախված հետազոտական աշխատանքների արդյունքներից: Ծրագրի շրջանակներում իրականացվելիք հետազոտական աշխատանքները Հայաստանի Հանրապետությունում առաջին փորձն է:

Ծրագիրը իրականացվել է Հայաստանի Հանրապետության և Վերակառուցման և Զարգացման Միջազգային բանկի միջև 2009թ. փետրվարի 26-ին կնքված ԳԲՄ Դրամաշնորհի համաձայնագրի հիման վրա: Ծրագրի իրականացման համար նախատեսվել էր 1.5 մլն ԱՄՆ դոլար դրամաշնորհային միջոցներ և 0.3 մլն ԱՄՆ դոլար՝ ՀՀ

կառավարության համաֆինանսավորում: Ծրագրի իրականացման արդյունքում փաստացի ծախսվել է 1.5 մլն ԱՄՆ դոլար, որից 1.24 մլն ԱՄՆ դոլարը՝ դրամաշնորհային միջոցներից, իսկ 0.26 մլն ԱՄՆ դոլար՝ ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորումից:

2010թ. նոյեմբերի 25-ին Կառավարությունը դիմել է Համաշխարհային բանկին երկարացնել ծրագրի փակման ժամկետը 2011թ. ապրիլի 30-ից մինչև 2012թ. սեպտեմբերի 30-ը, որը պայմանավորված էր հետազոտության մեթոդի փոփոխությամբ, դրան առնչվող վավերացման գործընթացներով, ինչպես նաև ծրագրի սեզոնային բնույթով:

Ծրագիրը ավարտվել է 2012թ. սեպտեմբերի 30-ին:

Ծրագրի իրականացման ընթացքում կատարված հետազոտությունների արդյունքում կազմվել է եզրակացություն, որի համաձայն Հայաստանի Հանրապետությունում երկրաջերմային էներգիայի ստացման արդյունավետ աղբյուր ընտրվել է Քարքարի տեղանքը:

Եզրակացություն

Էներգախնայողության ծրագրի շրջանակներում շահառուների հետ կնքված պայմանագրերի շրջանակներում շահառուների կողմից համատարած համաֆինանսավորում չի իրականացվել: Խախտվել են 16.02.2012 թվականի ՀՀ կառավարության թիվ 174-Ն որոշման պահանջները:

Երկրաջերմային ծրագրի իրականացման ընթացքում կատարված հետազոտությունների արդյունքում կազմվել է եզրակացություն, որի համաձայն Հայաստանի Հանրապետությունում երկրաջերմային էներգիայի ստացման արդյունավետ աղբյուր ընտրվել է Քարքարի տեղանքը: Քարքարի հետագա հետազոտական/հորատման աշխատանքները կիրականացվեն Համաշխարհային բանկի կողմից տրամադրված դրամաշնորհային միջոցներով: